

Bezprostřední Hendrix

Od dospívání k dozpívání

Vladimír „Hendrix“ Smetana

Pulchra 2016, 192 stran

Hendrix bydlí na Smíchově asi 200 metrů ode mě. Vladimír „Hendrix“ Smetana. Už před téměř padesáti lety jezdil jako bedňák a rekvizitář s Primitives Group, později s Plastic People of The Universe a s DG 307. Hendrix je zkrátka starý pardál. 23. června 2016 od sedmi hodin se měla křtít jeho kniha. Šel jsem cestou z práce kolem jeho domu ve Zborovské a chtěl jsem se na to ještě připravit, když zrovna vyšel na ulici a říká mi: „Jdeme na křest! Spletl jsem se, začíná to už v šest.“

To se mi na Hendrixovi líbí, že si na nic nehraje. Prožil většinu života vedle „Magora“ Jirouse a všech těch ikonických postav českého undergroundu a baví se se mnou jako s kamarádem. Jako by dnes nebyl rok 2016, ale polovina šedesátých let, kdy se začal scházet s partou mániček v parku na Palackého náměstí.

Samotný akt křtu byl zahájen proslovem editora Martina Machovce: v Hendrixově knize jsou popsány události, o nichž jinde zůstalo zaznamenáno jen málo, ale které v mozaice undergroundových dějin mají své důležité místo. Následně Hendrix četl ukázkou, pak se křtila ještě nějaká další kniha a ještě později hrál Josef Janíček na španělku. Byl to příjemný večer, při kterém bylo cítit něco z oné pověstné undergroundové pospolitosti. Podívejme se teď ale trochu blíže na Hendrixův literární počín.

Výlety do periferních končin undergroundu

Kniha sestává ze čtyř autorských memoárů, z nichž dva jsou věnovány předdějinám undergroundu kolem

skupiny The Primitives Group (1965–1969), jeden undergroundové komuně na hradě Seebergu (1973) a jeden cestě do Anglie podniknuté ještě v porevoluční euforii v říjnu 1990. Všechny tyto memoáry směřují více či méně do periferních končin undergroundových dějin a tím je rozšiřují. Poslední část knihy pak představuje doplňující rozhovor s Hendrixem vedený právě při příležitosti souhrnného vydání těchto vzpomínek.

The Primitives Group (zkráceně TPG) byli pravděpodobně první československou psychedelickou skupinou. Jejich domovským klubem bylo smíchovské „efko“ (dnes Futurum Music Bar), zkoušeli ve Zborovské ulici, ale v rámci koncertních šnůr projeli kus Československa. Hendrix vyjmenovává tato města: Hradec Králové, České Budějovice, Rokycany, Brno, Prostějov, Ostravu, Přerov, Olomouc, Varnsdorf, Bílou Teplice a Bratislavu. Skupinu po cestách provází spousta srandy, průšvihů a sexu. „Můj bigbítáckej život se rozjel přesně tak, jak jezdil ten starej autobus erena, který měli Primitivové. Jezdilo se s ním na koncerty, on měl takovej čumák. Vzadu byla aparatura, bedny a zesilovače, mikrofony, nejmíc vážila Ivanova basová bedna, když se vytvořil za bednama prostor, tak se tam mohlo vlízt za jízdy i s nějakou fanynkou, pořád tam bylo obsazeno.“ Jsme svědky formování českého undergroundu. „Při jednom spešl představení jsem si všiml vlasatého mládence v brýlích a kolem něj se motala malá holka s každou rukavicí jinou a každou ponožkou jinou, a tak se ptám, kdo ti blázni vlastně jsou. Byl to kunsthistorik Ivan Jirous a jeho žena Jirousovka. Pomáhali nám a do všeho kecali a ona měla volavku, ale fakt úplně blbí nebyli.“

Literárně nejvyzrálejší je část věnující se undergroundové komuně na hradě Seeberg (v bývalých Sudetech poblíž Františkových lázní), kterou tvořili tehdejší členové DG 307 Pavel Zajíček, Hendrix a Ivan Čeleda,

jejich partnerky, jedno dítě a kůň. V roce 1973 to podle Hendrixe už bylo v Praze „dost hustý“ a tak se spolu s výše zmíněnými přáteli rozhodli k „vnitřní emigraci“. Nechali se zaměstnat ve Státním statku Cheb a starali se o hrad a sousední vesnici (například Hendrix pracoval na pozici obecní cestář), přičemž platy odevzdávali do společné pokladny. *„V noci, když se hradem proháněla meluzína, působil jako z pohádky. Jakmile došla baterie do kapesní svítilny, chodilo se se svíčkou. Pohled na bloumající postavu s dlouhými vlasy, a ty měl v té době přeci každý z nás, byl fascinující.“*

Hendrix ale také často a rád odbočuje, a zmiňuje se tak krom jiného například o demonstracích v Praze v srpnu 1969, při kterých byl zatčen, nebo o undergroundovém křídle kolem skupiny Aktuál Milana Knížáka. Na své si přijde, kdo je ze Smíchova. Před hospodou U Rytíře jsme svědky, jak baskytarista TPG Ivan Pešl málem dostane přes držku od dělníků. V ulici Na Bělidle zase Hendrixe zajmou ruské okupační jednotky a chvíli to vypadá, že ho zastřelí. A vzpomíná také na zvukaře Binnyho Laneyho, kterého dodnes můžete na Smíchově či v Košířích potkat.

Underground jako romantická krajina žití

Hendrixova kniha nese podtitul *Vzpomínky na život v českém undergroundu* a nutno dodat, že byl zvolen vhodně. Jak se ukazuje, ve své každodennosti nebyl underground životem někde v úplném ústraní. Jako každé subkulturní společenství nutně sdílel reálný časoprostor s majoritní společností, rekontextualizoval jej a včleňoval do vlastní subkulturní perspektivy. Skrze osobnosti svých vyznavačů a jejich vnímání se tak rozprostíral do dále jako symbolická krajina. Hendrix touto drsnou a romantickou krajinou prochází s jistotou a lehkostí indiána, je s ní dokonale sžitý. Tuto perspektivu nám ve svém vyprávění nikterak nepřekládá, ale chrlí ji ze sebe s okouzující upřímností a bezprostředností. Nedávno jsem Hendrixovi vrátil nějaké časopisy a říkal, že pokud bude mít múzu, bude v psaní memoárů pokračovat. Myslím, že získat přízeň múz pro něj velký problém nebude a máme se tedy nač těšit.

Jiří Andrs

Autor je členem Centra pro
studium populární kultury (CSPK)

foto archiv autora